

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/475/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203572
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614203572.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku, a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti odporcom: 1/ I. X., nar. XX.XX.XXXX, 2/ A. X., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom I. XXX, o zaplatenie sumy 10.217,33 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 9. februára 2015 sp. zn. 5C 196/2014-52, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti návrh zamietol a vo výroku o povinnosti odporcu v rade 1/ spolu s odporkyňou v rade 2/ priznanú pohľadávku splácať v mesačných splátkach, **p o t v r d z u j e .**

V ostatnej časti **z o s t á v a** rozsudok okresného súdu **n e d o t k n u t ý .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal odporcov v rade 1/,2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 9.675,13 eur, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 8.950,89 eur od 02.01.2014 do 04.02.2015 a zo sumy 8.870,89 eur od 05.02.2015 do zaplatenia a trovy konania vo výške 476,91 eur; pohľadávku navrhovateľa povolil odporcom splácať v mesačných splátkach po 200 eur mesačne. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. Vykonaným dokazovaním zistil, že medzi navrhovateľom a odporcami v rade 1/, 2/ bola 02.09.2010 uzatvorená Zmluva o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere č. 2751851905, na základe ktorej bol odporcom v 1/ a 2/ rade poskytnutý medziúver vo výške 9.200,- eur, pričom podľa článku II. zmluvy sa odporcovia zaviazali poukázať pravidelne mesačne dohodnutý vklad vo výške 14,72 eur do pridelenia cieľovej sumy. Zároveň sa zaviazali splatiť poskytnutý medziúver vrátane príslušenstva, výška úrokovej sadzby medziúveru bola dohodnutá na 6,49 % p.a., výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru vrátane poplatku za prijatie do poistenia bola dohodnutá v sume 53,44 eur zo splatnosti mesačne vždy k 1. dňu v mesiaci, počet splátok úroku z medziúveru do pridelenia cieľovej sumy predstavoval 177 a počet mesačných vkladov na účet stavebného sporenia 178. Konečná splatnosť medziúveru bola dohodnutá na 31.08.2034. Listom zo dňa 26.11.2013 navrhovateľ odstúpil od Zmluvy o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere z 07.09.2010 a požiadal o okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov, keďže odporcovia v rade 1/ a 2/ uhradili ročné splátky len do 23.01.2013, odo dňa 15.02.2013 boli v omeškaní so splácaním svojho záväzku. Odstúpenie od zmluvy bolo doručované obidvom odporcom, od odporcu v rade 1/ sa zásielka vrátila ako neprevzatá dňa 31.12.2013 a odporkyňa v rade 2/ bola doručená 02.12.2013. Z uvedeného bolo možné vyvodiť, že k platnému odstúpeniu od Zmluvy o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere došlo k 01.04.2014. Podľa špecifikácie navrhovateľa zo dňa

04.02.2015, odporcovia v rade 1/,2/ od 24.09.2010 do 26.11.2013 celkovo uhradili sumu 1.134,62 eur. Od poskytnutia úverových prostriedkov, od 24.09.2010 do 26.11.2013 (odstúpenie od zmluvy) boli pripísané úroky v celkovej výške 1.888,56 eur, rozdiel predstavujú omeškané splátky vo výške 746,94 eur. Navrhovateľ si ďalej uplatnil poplatky za vedenie účtu, za 1. upomienku, 2. upomienku, predžalobné upomienky, poplatok za poistenie, za zmenu splátkového plánu, individuálne riešenie omeškania do odstúpenia od zmluvy, v celkovej výške 329,58 eur. Navrhovateľ podľa článku VII bod 10 zmluvy si v prípade odstúpenia od zmluvy uplatňoval splatnú pohľadávku 9.083,49 eur, nezaplatené úroky a poplatky do účinnosti odstúpenia od zmluvy vo výške 1.133,84 eur (746,94 + 6,55 + 49,13 + 1,64 a poplatky vo výške 329,58 eur). Aj keď podľa zmluvných podmienok výška medziúveru bola dohodnutá vo výške 9.200 eur, odporcom bola reálne poukázaná čiastka 9.067,40 eur, keďže navrhovateľ si zúčtoval poplatok za spracovanie medziúveru vo výške 116,10 eur a za vystavenie blanco zmenky 16,60 eur. Ďalej mal zistené, že čiastka nasporená dlžníkmi predstavuje 116,51 eur. Z uvedeného vyplýva, že istina skutočne poskytnutých peňažných prostriedkov predstavuje 9.067,40 eur, od ktorej bolo potrebné odpočítať nasporenú sumu 116,51 eur, výsledná suma predstavuje 8.950,80 eur, ktorú zaviazal odporcov v rade 1/ a 2/ zaplatiť navrhovateľovi spolu s úrokmi z poskytnutej pôžičky, ktorých výška ku dňu 26.11.2013 (odstúpenie od zmluvy) predstavovala sumu 746,94 eur a za obdobie od 27.11.2013 do 01.01.2014 (účinnosti odstúpenia od zmluvy) vo výške 57,30 eur. Odporca v rade 1/ preukázal, že dňa 04.02.2015 zaplatil navrhovateľovi čiastku 80,- eur. Z týchto dôvodov zaviazal odporcu v rade 1/, 2/ na zaplatenie sumy 9.675,13 eur (8.950,89 + 764,94 + 57,30 - 80). Návrh na zaplatenie sumy 329,58 eur, ktorá podľa tvrdenia navrhovateľa predstavuje poplatky za vedenie účtu, za prvú a druhú upomienku, predžalobné upomienky, poplatok za poistenie, za zmenu splátkového plánu, individuálne riešenie omeškania do odstúpenia od zmluvy o úvere, zamietol, keďže v konaní nepreukázal, na aké konkrétne poplatky sa vzťahuje konkrétna suma. Je procesne neprípustné, aby povinnosť tvrdenia rozhodujúcich skutočností, ktorá zaťažuje účastníka, plnil súd tým, že bude vyčítavať podstatné skutočnosti z listinných dôkazov. Ďalej zamietol návrh na zaplatenie úrokov vo výške 6,49 % ročne od 02.01.2014 do zaplatenia, keďže zo zákonnej úpravy ust. § 503 Obchodného zákonníka nevyplýva, že po splatnosti celého úveru sa ďalej úročí istina úveru až do zaplatenia (do vrátenia peňažných prostriedkov). Veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Takýto záver zastáva i súdna prax, napr. na základe uznesenia NS SR sp. zn. 4Obo 143/1998. Z dôvodu omeškania odporcov s plnením dlhu, navrhovateľovi vzniklo právo na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5% zo sumy 8.950,89 eur za obdobie od 02.01.2014 do 04.02.2015 a ďalej úroku z omeškania vo výške 5% zo zníženej sumy o platbu 80,- eur, za obdobie od 05.02.2015 do zaplatenia. Vzhľadom na ustálenú súdnu prax, navrhovateľovi ako veriteľovi po splatnosti úveru prislúchajú úroky z omeškania z nevrátenej časti istiny úveru, nie z úrokov z úveru, keďže právna úprava vyjadrená v ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka nepripúšťa možnosť platiť úrok z omeškania zo zmluvného úroku. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a podľa pomeru úspechu účastníkov konania zaviazal odporcov v rade 1/ a 2/ zaplatiť navrhovateľovi trovy konania v celkovej výške 476,91 eur, ktoré mu vznikli zaplatením súdneho poplatku za návrh. V súlade s ust. § 160 ods. 1 O.s.p. povolil odporcom splácať priznanú pohľadávku v mesačných splátkach vo výške 200 eur, vzhľadom na nepriaznivé sociálne pomery odporcov.

Proti rozsudku okresného súdu vo výroku, v ktorom vo zvyšnej časti návrh zamietol, podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že povinnosť dlžníka zaplatiť úroky vo výške 6,49 % ročne od 02.02.2013 do zaplatenia vyplýva z ust. § 497, § 502 ods. 1, ods. 3 Obchodného zákonníka, keďže dlžník má povinnosť zaplatiť úroky do momentu vrátenia peňažných prostriedkov, kedy uvedená povinnosť zaniká. Táto povinnosť vyplýva aj z článku VII bod 6 úverovej zmluvy, podľa ktorého, v prípade odstúpenia od zmluvy, nezaniká právo veriteľa požadovať zmluvné dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Uvedená povinnosť vyplýva aj z článku VII bod 10 zmluvy o úvere, podľa ktorého, v prípade odstúpenia od tejto zmluvy sa splatná istina, nezaplatené úroky a poplatky, zúčtujú do jednej sumy, ktorá sa ďalej úročí v súlade s touto zmluvou. V zmysle článku VII bod 8 zmluvy o úvere je dohodnuté, že veriteľ môže požadovať po odstúpení od zmluvy, zmluvný úrok z omeškania 5% p.a. pri medziúvere z celého zostatku dlhu. Na základe uvedeného považuje zamietnutý nárok na úrok z omeškania z nezaplateného dohodnutého úroku vzniknutého do odstúpenia od zmluvy o úvere (804,24 eur) t.j. z dohodnutej odplaty za poskytnutie plnenie, za oprávnený. Okresný súd nesprávne rozhodol, pokiaľ nepriznal sumu poplatkov za vedenie účtu a upomínanie, v celkovej výške 329,58 eur.

Proti rozsudku okresného súdu vo výroku o povinnosti priznanú pohľadávku s príslušenstvom splácať v mesačných splátkach po 200 eur, podal v zákonnej lehote odvolanie odporca v rade 1/. Nesúhlasil

s výškou splátok v sume 200 eur mesačne, pretože pracovníčka navrhovateľa mu prisľúbila možnosť splácať pohľadávku vo výške max 80 až 100,- eur mesačne. Táto skutočnosť i napriek jeho výslovnej žiadosti na pojednávaní nebola zo strany sudcu braná do úvahy.

Navrhovateľ vo vyjadrení k podanému odvolaniu odporcu v rade 1/ uviedol, že vzhľadom k tomu, že odporcovia poukázali v roku 2015 iba jednu splátku vo februári 2015, neakceptujú jeho návrh na možnosť splácania priznanej pohľadávky v mesačných splátkach 80 - 100 eur.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podali včas účastníci konania proti rozsudku, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§201, §204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1 O.s.p., ktorý v napadnutom výroku odvolaním navrhovateľa, ktorým vo zvyšnej časti návrh zamietol, ako správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, ďalej potvrdil aj výrok rozsudku o povinnosti odporcu v rade 1/ spolu s odporkyňou v rade 2/ splácať priznanú pohľadávku s príslušenstvom v mesačných splátkach po 200 eur mesačne.

Okresný súd vo veci riadne zistil skutkový stav, skutkové okolnosti vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 132, na základe ktorého dospel k správne mu záveru, keď v časti návrhu navrhovateľa na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom vyhovel a v časti návrhu navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol stanoviská účastníkov konania k prejednávanej veci, rozhodujúci skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Krajský súd v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje na dôvody rozsudku okresného súdu, s ktorými sa plne stotožňuje a na ktoré vo svojich dôvodoch aj odkazuje. Krajský súd považoval za dôvodné sa vyjadriť ku skutočnostiam, ktoré sú odvolacími dôvodmi navrhovateľa proti rozsudku okresného súdu, ktorými je odvolací súd v zmysle § 205 ods. 1,3 Občianskeho súdneho poriadku viazaný a ktoré majú význam pre posúdenie vecnej správnosti rozhodnutia okresného súdu.

Pokiaľ okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 329,58 eur s príslušenstvom - nároku na zaplatenie poplatkov za vedenie účtu, za 1. upomienku, za 2. upomienku, predžalobné upomienky, poplatok za poistenie, za zmenu splátkového plánu, individuálne riešenie omeškania do odstúpenia od zmluvy o úvere - z dôvodu neunesenia povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti, navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku okresného súdu (okrem napadnutia výroku rozsudku v tejto časti) neuviedol žiadne významné právne skutočnosti, ktorými by spochybnil dôvodnosť vyslovených skutkových a právnych záverov okresného súdu. V tejto časti preto krajský súd nepovažoval odvolanie navrhovateľa proti rozsudku okresného súdu za dôvodné.

Navrhovateľ v odvolaní ďalej namietal nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom, keď zamietol jeho návrh na zaplatenie úroku z poskytnutého úveru vo výške 6,49 % od 02.01.2014 do zaplatenia, t.j. od obdobia, kedy na základe úkonu navrhovateľa došlo k 01.01.2014 k spoplatneniu celého úveru, pričom podľa názoru (odvolacích dôvodov) navrhovateľa je dôvodné priznať dohodnutý úrok v zmysle § 497, § 502 ods. 1, 2,3 Obchodného zákonníka a v súlade s článkom VII bod 6, bod 10 úverovej zmluvy, až do zaplatenia celej pohľadávky.

Na doplnenie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu, krajský súd dodáva, že v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Sporným teda bolo, či je možné priznať veriteľovi úroky z poskytnutého úveru (ktoré predstavujú odmenu - odplatu za peňažné prostriedky, ktoré boli poskytnuté na požiadanie dlžníka), t.j. aj po nadobudnutí splatnosti celej pohľadávky a to až do momentu vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, napr. splnením povinnosti uloženej na základe rozhodnutia súdu.

Odvolací súd považoval za správny právny záver okresného súdu, že zmluvný úrok ako odplata veriteľa za poskytnuté peňažné prostriedky prisľúcha len za dojednanú dobu poskytnutia úveru, teda pokiaľ došlo k mimoriadnej splatnosti úveru, po tomto dátume navrhovateľovi zmluvné úroky nepatria. Zmluvné úroky sú vždy splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, t.j. spolu s istinou. Doba splatnosti úrokov za poskytnutie peňazí sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru. Obchodný zákonník rozlišuje splatnosť úrokov v závislosti od splatnosti istiny, úveru, ako aj spôsobu splatenia istiny úveru, t.j. jednorazovo alebo v splátkach. Celková suma úrokov musí byť vždy zaplatená najneskôr do splatnosti

dĺžného zostatku úveru. Navrhovateľ ako veriteľ preto nemohol žiadať od odporkyne ako dlžníčky zmluvné úroky aj po zosplatnení úverovej istiny, nakoľko v takomto prípade mu prislúchajú už len úroky z omeškania. Po vyhlásení celého úveru za splatný sa istina ďalej zmluvne neúročí. Vyplýva to z podstaty zmluvného úroku, ktorý je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú dlžníkovi do doby splatnosti. Po lehote splatnosti už veriteľ finančné prostriedky dlžníkovi neposkytuje. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti, v ostatnom sa krajský súd stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozhodnutia.

Odporca v rade 1/ v podanom odvolaní žiadal zohľadniť jeho nepriaznivú finančnú situáciu, ktorá mu neumožňuje platiť priznanú istinu, ako aj trovy konania v splátkach vo výške určených okresným súdom. Uvedené odvolanie nepovažoval krajský súd za dôvodné.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu alebo určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí.

V citovanom zákonom ustanovení sa umožňuje súdu, aby určil lehotu na plnenie dlhšiu ako 3 dni. Určenie dlhšej, než trojdňovej lehoty na plnenie, ako i povolenie splátok, patrí medzi procesné oprávnenia súdu, ktoré sú zákonom zverené do jeho voľnej úvahy. Súdu je tak umožnené, aby sám a nezávisle na návrhu účastníkov zvážil, či je povolenie uvedenej výhody vhodné so zreteľom na sociálne pomery toho, ktorému sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisúdenej čiastky alebo na iné okolnosti prípadu.

Okresný súd všetky tieto okolnosti dostatočne zvážil. Trojdňovú lehotu vyplývajúcu z vyššie citovaného ustanovenia § 160 ods. 1 O.s.p. povolením splátok odporcom v rade 1/,2/ dostatočným spôsobom predĺžil. Vzhľadom na výšku priznanej žalovanej istiny je výška týchto splátok primeraná. Výška, ktorá bola navrhovaná odporcom v rade 1/, by bola značne neprimeraná a doba úhrady dlhu by sa tým neúmerne predĺžila. Okrem toho odporcom bol poskytnutý medziúver na základe zmluvy zo dňa 2. 9. 2010 vo výške 9 200,- eur s tým, že ho mali uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach po 53,44 eur. Minimálne od tohto obdobia mal odporca v rade 1/ vedomosť o tom, že mu bol poskytnutý úver a že tento musí splácať. Nepriaznivé osobné a majetkové pomery odporcu v rade 1/, tak ako boli zohľadnené okresným súdom pri určení výšky mesačných splátok, považoval odvolací súd za dostatočné.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. V odvolacom konaní bol pomer úspechu a neúspechu oboch účastníkov rovnaký. Odvolaniu žiadnemu z účastníkov nebolo vyhovené. Krajský súd preto rozhodol, že žiaden z nich nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustné odvolanie